

Manifestarea la care participăm în această seară se înscrie în suita evenimentelor omagiate în anul 1983 de Uniunea compozitorilor și muzicologilor din R. S. România ca un moment cu totul deosebit, dedicat uneia din personalitățile de seamă ale vieții muzicale din țara noastră — compozitorului Sigismund Toduță, maestru emerit al artei — cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la naștere.

Bogata și valoroasa activitate a maestrului Sigismund Toduță pe tărîmul artei muzicale ne apare pusă pe de-a-ntregul în slujba dezvoltării continue a culturii românești contemporane. Dacă modalitățile sale de manifestare au fost multiple, aceasta oglindește capacitatea deosebită a artistului și gânditorului Sigismund Toduță de a cuprinde în sfera muzicii sale complexitatea semnificațiilor unei arte cu adevărat umaniste.

Sub acest arc de boltă al umanismului a evoluat în drumul unei vieți bogată în evenimente pozitive, compozitorul, muzicologul și esteticianul, pedagogul și în același timp, unul dintre neobosiții animatori ai vieții noastre artistice care este distinsul muzician Sigismund Toduță.

Contribuțiile pe tărîmul componisticii ne-au dezvăluit largi orizonturi în creații de anvergură și de înaltă valoare artistică, cum sînt simfoniile, lucrările concertante și monumentalele sale oratorii. În aceeași măsură, Sigismund Toduță a dat muzicii corale și camerale numeroase lucrări de primă importanță. Punîndu-și problema făuririi unui limbaj național modern, clădit pe temelia trainică a sin-tezei dintre arta folclorică românească și marea tradiție a culturii componistice europene, Sigismund Toduță și-a formulat în acest domeniu o opinie fermă, solid argumentată estetic și etic, originală prin manifestarea întregii sale personalități.

În egală măsură ne apar astăzi importante contribuțiile maestrului Sigismund Toduță spre lărgirea cercetării muzicologice de înaltă ținută, în opusuri fundamentale — să cităm volumele dedicate Artei muzicale a Barocului — lucrări care valorifică o impresionantă cultură profesională enciclopedică. Radiațiile personalității sale și-au vădit forța în munca de formare a numeroși discipoli în arta componisticii, Sigismund Toduță fiind unul dintre marii profesori de compoziție. Aceeași remarcă trebuie formulată și cu privire la conducerea unor importante cercetări finalizate în teze de doctoratură, în domeniul esteticii muzicale, pentru prima dată în țara noastră. Nu în ultimul rînd, maestrul Sigismund Toduță trebuie apreciat pentru munca depusă în fruntea unor instituții muzicale, ca rector al Conservatorului din Cluj-Napoca și ca director al Filarmonicii din Cluj-Napoca, fiind în același timp unul dintre reprezentanții de frunte

ai Uniunii compozitorilor și muzicologilor și un animator pasionat al vieții noastre muzicale. În acest context doresc să menționez faptul că în perioada în care maestrul Sigismund Toduță era director al Filarmonicii din Cluj-Napoca — în urma demersurilor pe care le-a întreprins, Conducerea de partid și de stat, a aprobat înființarea prestigiosului cor al Filarmonicii clujene.

Apreciîndu-i meritele deosebite, conducerea de partid și de stat i-a conferit titlul de maestru emerit al artei și a fost distins cu înalte ordine și medalii ale R. S. România.

Aportul său pe tărîmul creației muzicale și al propășirii culturii românești îl impune ca una din personalitățile de seamă ale vieții muzicale din țara noastră. Indisolubil legat de Cluj și de tradiția vechilor cărturari transilvăneni, purtători de lumină pe aceste meleaguri, maestrul Sigismund Toduță are între alte daruri — și acela de a transmite cu generozitate, celor cu care colaborează, ceva din forța pe care o iradiază discreta sa personalitate.

Prin manifestarea la care participăm în această seară, ca și prin alte manifestări similare care au mai avut loc, publicul larg iubitor al creației sale muzicale, muzicienii țării — compozitorii și interpreții, oameni de știință muzicală, colegi și discipoli — omagiază pe unul dintre cei mai distinși maeștri ai muzicii românești.

Vă rog să-mi permiteți ca în numele Uniunii compozitorilor și muzicologilor din R. S. România, al Filarmonicii „George Enescu” și al Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București, să-l felicit pe maestrul Sigismund Toduță cu prilejul împlinirii vârstei de 75 de ani, să-i urez multă sănătate și fericire, noi și mari succese în rodnică sa activitate pusă în slujba propășirii culturii noastre socialiste, împreună cu un călduros „La mulți ani” !

Nicolae CĂLINOIU

*

Știința muzicii și însăși viața muzicală contemporană solicită regîndirea multor criterii axiologice, pentru a fi limpezite de impurități și lipsite de prejudecăți efemere. Întreaga istorie a artei sunetelor coexistă în prezentul nostru și invită la apreciere. În această perspectivă ni se întărește presupunerea după care geniul uman și-ar fi găsit în arta sunetelor, deopotrivă în sferile ei culte și populare, solul unora dintre cele mai nealterabile investiții de inteligență. Veritabila operă de artă muzicală nu îmbătrînește de fel ci se înobilează odată cu scurgerea perioadelor și epocilor istorice, inserîndu-se în actualitate, cu toată proștețimea ei.

Aceste metafore și aserțiuni preliminare nu vor decît să ne conștientizeze în fuga clipelor